Region Stockholm

50

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi m.fl (S) om insatser mot vaccinationsmotstånd

HSN 2021-0194

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Läkemedelskvalitet
Leyla Jalilian

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-20

HSN 2021-0194

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Talla Alkurdi m.fl (S) om insatser mot vaccinationsmotstånd

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden har Talla Alkurdi m.fl ställt frågor om insatser mot vaccinationsmotstånd.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Talla Alkurdi m.fl (S)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I en skrivelse ställer Talla Alkurdi m.fl (S) följande frågor om insatser mot vaccinmotstånd:

- Vilka informationsinsatser pågår i syfte att motverka motstånden mot vaccinering för Covid-19?

- Hur ser samverkan med kommunerna ut gällande att motverka vaccinationsmotstånd hos kommunanställda?

- Kommer hälsoinformatörerna användas för att informera om vaccineringen och motverka vaccinationsmotstånd?

Socialdemokraterna föreslår därutöver hälso- och sjukvårdsnämnden besluta
Att
ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att löpande redovisa antalet vaccinerade per kommun/stadsdel
Att
ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att ta fram målgruppsanpassade informationskampanjer i samverkan med länets kommuner.

Överväganden
Vilka informationsinsatser pågår i syfte att motverka motstånden mot vaccinering för Covid-19?
Från vecka 6, 2021, pågår en bred informationskampanj för invånarna i Stockholms län kring pågående och kommande vaccination mot covid-19. Insatserna syftar till att vägleda invånarna till 1177 Vårdguiden (webbplatsen 1177.se eller ringa 1177) för att där hitta svar på frågor om varför man ska vaccinera, när och var man kan vaccinera sig samt hur man bokar tid. Informationen om vaccinationen på 1177.se uppdateras och byggs ut löpande, på svenska och andra språk. Kampanjen syns i sociala medier, på Youtube, som annonser i lokal- och dagspress och på digitala utomhusskärmar. Informationskampanjen kommer att pågå under hela vaccinationsperioden och genomförs i flera steg.

För att nå särskilda grupper av invånare genomförs även riktade informationsinsatser. Från vecka 10 postas brev till den äldsta delen av befolkningen med information om hur man kan boka en tid för vaccination. För att stärka den jämlika vaccinationen postas brevet till samtliga folkbokförda i länet, i rätt åldersgrupp, oavsett om personen är listad eller inte, och till var och en i hushållet. Brevet skickas till de äldsta först. Grupperna är 80 år eller äldre, 75-79 år, 70-74 år och 65-69 år. Brevet är skrivet på svenska och engelska, men innehåller också kortare information på åtta andra språk. Annonsering i lokalpress och sociala medier kompletterar brevet.

Kommunikationen för invånare som pratar annat språk än svenska ska vara tillgänglig på så många språk som möjligt, heltäckande och behovsstyrd. Vidare prioriteras nära och anpassad kommunikation med stort muntligt inslag för ökad förståelse, ökat förtroende och för tydlig vägledning och praktiskt stöd.

På 1177.se finns information om vaccination mot covid-19 på enkel svenska översatt till 17 språk. På 1177.se finns också åtta olika informationsblad om Folkhälsomyndighetens rekommendationer och vaccin mot covid-19 tillgängliga för nedladdning. Informationsbladen är översatta till 35 språk och dialekter.

Hälsoinformatörer och flerspråkiga informatörer genomför personliga möten i cirka 40 områden i Stockholms län (bland annat Kista, Rinkeby, Akalla, Husby, Tensta och Hjulsta) för att berätta om vaccination och smittspridning med hjälp av informationsmaterial på flera språk.

Informatörerna har fått utbildning av Smittskydd Stockholm och pratar svenska, engelska, arabiska, somaliska, tigrinja, dari, persiska, spanska, polska, ryska, swahili, indiska, bengali och lunganda.

Informatörerna sätter även upp affischer på hundratals samlingsplatser och har kontakt med cirka 100 ledande personer och vidareinformatörer som tar emot tryckt och digitalt informationsmaterial. Hälsoinformatörerna är även på plats vid de mobila provtagningstälten.

Region Stockholm prioriterar också tät samverkan med och aktivt stöd till kommuner, civilsamhälle och andra vidareförmedlare så att deras kommunikation underlättas. Bland annat genom att tillgängliggöra material och filmer som är enkla att använda i deras kanaler.

Vidare genomförs webbsända seminarier på svenska, arabiska, tigrinja och andra språk där kunskap om vaccin och smittspridning kombineras med frågestunder och chattar där deltagarna kan ställa frågor och få svar.

Utrymme i specialmedia köps för att nå personer med utländsk bakgrund, Sverigeproducerad media samt geostyrda banners.

Region Stockholm producerar egna filmer med smittskyddsläkare, chefläkare och andra experter och som översätts/textas till andra språk för att kunna användas i egna kanaler och delas med vidareförmedlare. Filmer med läkare och medicinsk personal (TC) som pratar andra språk tas också fram.

För länets vaccinatörer samlas all information på webbplatsen Vårdgivarguiden. Nyheter publiceras dagligen och varje vecka publiceras samlad information från vaccinsamordnaren. I princip varje vecka skickas nyhetsbrevet ”Aktuellt för vårdgivare – pandemi” ut till 5 150 prenumeranter. Omkring 2 000 prenumeranter har tillkommit under pandemin. Stockholms läns sjukvårdsområde samordnar och skickar också ut nyhetsbrev till vårdgivarna.

Hur ser samverkan med kommunerna ut gällande att motverka vaccinationsmotstånd hos kommunanställda?

Region Stockholm har en nära samverkan med länets kommuner genom Samverkan Stockholmsregionen, SSR, där Länsstyrelsen Stockholm leder samverkanskonferenser på olika nivåer varje vecka. Under pandemin har samverkan utökats och varje vecka genomförs samverkansmöten med kommunikationsnätverket där varje kommun har en kommunikatör som representerar sin kommun. Vid varje möte informerar Region Stockholm om smittskydds- och vaccinationsläge, veckans inriktning för kommunikationen, nya riktlinjer och beslut, nya kommunikationskampanjer och enheter som filmer, banners, inlägg för sociala medier, annonser samt tidsplaner, faktaunderlag, talepunkter, citat och aktuella frågor och svar. En viktig del i Region Stockholms arbete är att ”stockholmifiera” riktlinjer och rekommendationer från nationella myndigheter och addera talepunkter och budskap som kommunerna kan använda i sin kommunikation. Veckomötet innehåller också en frågestund och mellan mötena sker dialog direkt mellan Region Stockholm och enskilda kommuner där de får svar på sina frågor eller stöd i att lösa sina lokala utmaningar. Allt kommunikationsmaterial tillgängliggörs på Vårdgivarguiden för nedladdning eller beställning. En stor del av materialet finns på många språk.

Vaccinationsmotstånd, och fakta, argument och talepunkter för vaccination, har delats under våren med länets kommuner. Region Stockholms mål är att förse länets invånare med information så att de själva kan fatta beslut om den frivilliga vaccinationen mot covid-19. Kommunernas kommunikatörer får länkar till filmer, underlag, fakta och kampanjenheter som kan användas för att möta de som är tveksamma till vaccination.

Parallellt har under våren vaccinsamordnarna i länets kommuner haft en egen samverkansgrupp under ledning av Länsstyrelsen. Gruppen startade i januari i samband med att personal i kommunal vård och omsorg började erbjudas vaccination. Gruppen har fått löpande information om vaccinationsprocessen, tidsplanen, vikten av vaccination och vaccinationsgrad för att minska smittspridningen, förändrade leveranser och prioriteringar av olika vaccin samt underlag för att hantera vaccinationsmotstånd. Ett mycket omfattande arbete har också genomförts genom att både vaccinatören och Region Stockholm har svarat på ett mycket stort antal frågor från länets kommuner och vaccinsamordnare så att de har fått möjligheter att besvara frågorna om vaccinationen mot covid-19 i Stockholms län.

Kommer hälsoinformatörerna användas för att informera om vaccineringen och motverka vaccinationsmotstånd?

Regionens hälsoinformatörer har i uppdrag att berätta om vaccination och smittspridning och genomför personliga möten samt delar ut informationsmaterial på flera språk i många områden i länet.

Hälsoinformatörerna har fått utbildning av Smittskydd Stockholm och talar förutom svenska, arabisk, somaliska, dari, tigrinja, ryska, swahili, indiska, engelska, bengali och lunganda.
Hälsoinformatörerna är även på plats vid de mobila provtagningstälten i Tensta, Rinkeby, Husby, Skärholmen, Bredäng, Vårberg, Vårby, Rågsved, Fisksätra, Hallunda, Fittja, Alby, Geneta, Ronna och Hovsjö.

Johan Bratt
t.f. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-04-20

Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2021-01-26

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Skrivelse om insatser mot vaccinationsmotstånd

Socialdemokraterna menar att vaccineringen av stockholmarna ska ske snabbt och jämlikt. För att säkerställa en jämlik fördelning av vaccin krävs både resurser till den nära vården i hela länet samt riktade informationsinsatser till vaccinskeptiska grupper.

Idag finns stora skillnader i vaccinationsgrad vad gäller mässling, påssjuka och röda hund (MPR). Enligt siffror från regionens Folkhälsoguiden låg sex stadsdelar/kommuner ligger under gränsen för flockimmunitet år 2015. I stadsdelar som Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista är vaccingeringsgraden 87,6% respektive 85,2%, att jämföra med Vaxholm där motsvarande siffra är 100%. Misstänksamhet mot vaccinering kan ha sin grund bland annat i lägre tilltro till myndigheter eller bristande språkkunskaper. Regionens hälsoinformatör bör därför ges ett uppdrag att informera om vaccinering och svara på frågor om vaccin samtidigt som vårdcentraler i områden med lägre vaccinationsgrad bör ges ett särskilt stöd.

Motstånd inför vaccinering behöver samtidigt inte handla om faktaresistens och konspirationsteorier, utan även om oro och fundersamhet. Det är därför viktigt att vårdpersonalen, inte minst på vårdcentralerna, ges tid och möjlighet att informera om vaccineringen samt svara på oroliga frågor. Vi socialdemokrater är därför oroliga över att primärvårdens bristande resurser riskerar att undergräva arbetet med vaccinering.

Informationskampanjer är även viktiga när det gäller att informera personal inom kommunal vård och omsorg. Det är personal som är i kontakt med riskgrupper och där vaccinering är särskilt viktigt. Region Stockholm behöver ha en god samverkan med länets kommuner för att säkerställa en god informationsspridning.

Granskningar av regionens testning för Covid-19 visar att boende i socioekonomiskt utsatta stadsdelar i lägre utsträckning testat sig. Detta trots att dessa stadsdelar har drabbats hårdast av smittspridningen, enligt en rapport från Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES). Misslyckandet med jämlik testning får inte upprepas, därför är det av yttersta vikt att hälso- och sjukvårdsförvaltningen regelbundet

återrapporterar antalet vaccinerade till hälso- och sjukvårdsnämnden, samt att antalet vaccinerade per stadsdel och kommun följs upp.

Med anledning av detta ställer **Socialdemokraterna** följande frågor:

- Vilka informationsinsatser pågår i syfte att motverka motstånden mot vaccinering för Covid-19?

- Hur ser samverkan med kommunerna ut gällande att motverka vaccinationsmotstånd hos kommunanställda?

- Kommer hälosinformatörerna användas för att informera om vaccineringen och motverka vaccinationsmotstånd?

Socialdemokraterna föreslår därutöver hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att löpande redovisa antalet vaccinerade per kommun/stadsdel

Att ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att ta fram målgruppsanpassade informationskampanjer i samverkan med länets kommuner.

Talla Alkurdi (S) m.fl.